

ПРАВОВИЙ СТАТУС ДЕРЖАВНОГО ВИКОНАВЦЯ ЯК ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ, ЩО ПРАКТИЧНО РЕАЛІЗУЄ ЗАХОДИ ІЗ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ

THE LEGAL STATUS OF THE STATE EXECUTOR AS A CIVIL SERVANT WHO PRACTICALLY IMPLEMENTS MEASURES TO ENFORCE DECISIONS

Висоцький А.І., аспірант юридичного факультету

Варненський вільний університет імені Чорноризця Храбра, Болгарія

Стаття присвячена дослідженню правового статусу державного виконавця як державного службовця, що практично реалізує заходи із примусового виконання рішень. Актуальність статті обумовлена тим, що сфера правового регулювання примусового виконання рішень розвивається досить швидко, а практика щодо примусового виконання рішень піддається змінам, що, у свою чергу, ставить перед науковою спільнотою та практиками нові завдання та виклики. Звідси, актуальним є вивчення питання щодо правового статусу державного виконавця як державного службовця, що практично реалізує заходи із примусового виконання рішень. Метою статті є аналіз правового статусу державного виконавця як державного службовця, що практично реалізує заходи із примусового виконання рішень, з наступною характеристикою його складових елементів. Виділено та охарактеризовано елементи правового статусу державного виконавця. Вказано на специфіку адміністративної відповідальності державних виконавців. Зауважено, що Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України не є суб'єктом юридичної відповідальності, адже таким суб'єктом безпосередньо виступає державний виконавець, що обумовлено тим, що виконуючи покладені на них завдання та функції, вони фактично діють від імені державного органу та, відповідно, є представниками держави. Зроблено висновок, що дослідження правового статусу державного виконавця спрямоване на визначення його місця та призначення в системі суб'єктів правовідносин, що виникають під час примусового виконання рішень. У той же час, необхідність вивчення даного питання зумовлена необхідністю удосконалення нормативного закріплення окремих елементів правового статусу державного виконавця. Основними ознаками правового статусу державного виконавця є наступні: 1) врегульовується актами законодавства про виконавче провадження та державну службу, а також трудовим законодавством; 2) включає правові норми, що визначають його правовий статус; права й обов'язки; правосуб'єктність як передумову виникнення правового статусу; принципи діяльності; громадянство; гарантії прав і свобод; юридичну відповідальність; 3) має службово-трудовий характер; 4) зумовлений правами на працю та на державну службу.

Ключові слова: виконавче провадження, державна служба, правосуб'єктність, примусове виконання рішень інших органів, судові рішення.

The article is devoted to the study of the legal status of the state executor as a civil servant who practically implements measures to enforce decisions. The relevance of the article is due to the fact that the field of legal regulation of enforcement of decisions is developing quite quickly, and the practice of enforcement of decisions is subject to changes, which, in turn, poses new tasks and challenges to the scientific community and practitioners. Therefore, it is relevant to study the legal status of the state executor as a civil servant who practically implements measures to enforce decisions. The purpose of the article is to analyze the legal status of the state executor as a civil servant who practically implements measures to enforce decisions, with the following description of its constituent elements. The elements of the legal status of the state executive are identified and characterized. The specifics of the administrative responsibility of state executives are indicated. It is noted that the Department of the State Executive Service of the Ministry of Justice of Ukraine is not a subject of legal responsibility, because such a subject is directly a state executive, which is due to the fact that when performing the tasks and functions assigned to them, they actually act on behalf of a state body and, respectively, are representatives of the state. It was concluded that the study of the legal status of the state enforcer is aimed at determining its place and purpose in the system of subjects of legal relations that arise during the enforcement of decisions. At the same time, the need to study this issue is due to the need to improve the regulatory consolidation of certain elements of the legal status of the state executive. The main features of the legal status of a state executor are the following: 1) regulated by acts of legislation on executive proceedings and civil service, as well as labor legislation; 2) includes legal norms determining its legal status; rights and obligations; legal personality as a prerequisite for the emergence of legal status; principles of activity; citizenship; guarantees of rights and freedoms; legal responsibility; 3) has an official and labor nature; 4) determined by the rights to work and public service.

Key words: executive proceedings, civil service, legal personality, enforcement of decisions of other bodies, court decisions.

Постановка проблеми. У рішеннях Європейського суду з прав людини зазначається, що виконання рішення, ухваленого судом, має розглядатися як складова частина «судового розгляду» [1], де безпосередньо державні виконавці є головними учасниками процесу примусового виконання певних рішень. Їх статус визначає їх як державних службовців, адже вони виконують завдання з примусового виконання рішень від імені держави. При цьому найрізноманітніші зв'язки держави, особи та суспільства найповніше можливо охарактеризувати через поняття «правовий статус», що відображає основні сторони відносин особи з державою та суспільством [2, с. 95]. Вказане поняття варто розуміти як універсальну систему прав, обов'язків і відповідальності, визначених та гарантованих державою, які є взаємозалежними та взаємодіючими між собою, що визначає те загальне, що існує в різних суб'єктах права одного виду, і у той же час відображає індивідуальні особливості суб'єкта та його реальне становище в системі суспільних відносин [3, с. 48].

У той же час, сфера правового регулювання примусового виконання рішень розвивається досить швидко, а практика щодо примусового виконання рішень під-

дається змінам. Це ставить перед науковою спільнотою та практиками нові завдання та виклики. Звідси, актуальним є вивчення питання щодо правового статусу державного виконавця як державного службовця, що практично реалізує заходи із примусового виконання рішень.

Стан дослідження. Питання правового статусу державного виконавця так чи інакше були розглянуті в наукових працях С. Я. Фурси, А. М. Авторгова, Р. В. Ігоніна, С. В. Щербак та інших вчених. Однак постійне реформування законодавства та внесення змін до нього вимагає поглибленого дослідження даного питання.

Метою статті є аналіз правового статусу державного виконавця як державного службовця, що практично реалізує заходи із примусового виконання рішень, з наступною характеристикою його складових елементів.

Виклад основного матеріалу. Виокремлення елементів правового статусу державного виконавця має відбуватися на основі поширених у науці підходів щодо вказаного питання. Так, А. В. Панчишин на основі аналізу підходів до визначення змісту та структури категорії «правовий статус» виділяє наступні елементи у його структурі: а) правові норми, що визначають статус (норми кон-

ституційного та поточного законодавства, міжнародні договори); б) основні права, свободи, законні інтереси та обов'язки; в) правосуб'єктність; г) правові принципи; д) громадянство; е) гарантії прав і свобод; є) юридична відповідальність; ж) правовідносини загального (статусного) типу [2, с. 96]. Вважаємо за доцільне взяти дану класифікація за основу, адже вона є досить універсальною та якнайповніше відобразить місце та призначення державного виконавця у системі примусового виконання рішень, а також допоможе встановити відмінності у порівнянні з правовим статусом приватного виконавця.

Не вдаючись до детального аналізу кожного з елементів правового статусу державного виконавця [2, с. 96], пропонуємо зупинитися лише на тих, які є основними або ж потребують більш чіткого урегулювання на рівні законодавства. Зауважимо, що законодавче регламентування правового статусу досліджуваного суб'єкта здійснюється передусім Законами України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» [4], у преамбулі якого зазначено, що ним визначається правовий статус виконавців, та «Про виконавче провадження» [5]. Однак у вказаних актах багато норм є бланкетними, тобто відсилають до інших нормативно-правових актів, які врегульовують ті чи інші аспекти правового статусу державного виконавця. Приміром, приписи ст. 11 Закону передбачають [4], що державні виконавці призначаються та звільняються з посад у порядку, що встановлений Законом України «Про державну службу», враховуючи особливості, що визначені законодавством.

Що стосується основних прав, свобод, законних інтересів та обов'язків, то вони складають ядро правового статусу державних виконавців. Обов'язки та права державного виконавця як структурні компоненти правового статусу поділяються на два види залежно від їх родо-видової структури особливостей правового статусу. По-перше, це обов'язки та права загального характеру, притаманні державним службовцям України; по-друге, це спеціалізовані обов'язки та права державного виконавця, які постають у зв'язку з реалізацією службової компетенції. Компетенція як елемент правового статусу особи проявляється саме через визначені функції публічних органів управління та їх посадових осіб [6]. Враховуючи тематику роботи, на особливу увагу заслуговують саме спеціалізовані обов'язки й права, більшість з яких передбачена у ст. 18 Закону України «Про виконавче провадження» [5].

Так, виконавець зобов'язаний вживати передбачені законодавством заходи щодо примусового виконання рішень, діяти неупереджено, ефективно, своєчасно та повністю здійснювати виконавчі дії. Крім того, виконавець має наступні процесуальні обов'язки, які випливають з того, що він є безпосереднім учасником виконавчого провадження:

1) здійснення заходів примусового виконання рішень, що проводиться у встановлений виконавчими документами та законодавством спосіб і порядок;

2) надавати можливість сторонам виконавчого провадження, їх представникам та прокурору, як учаснику виконавчого процесу, ознайомитися з матеріалами цього процесу;

3) розглядання заяв сторін, інших учасників виконавчого провадження та їх клопотання в рамках строків, встановлених законом;

4) у випадку, якщо передбачені законом обставини наявні, подавати заяву про самовідвід відповідно до встановленого порядку;

5) здійснювати роз'яснення сторонам та іншим учасникам виконавчого провадження щодо їхніх прав та обов'язків;

6) у разі отримання звернень від суб'єктів, визначених у пункті 6 частини 2 статті 18 Закону, негайно, не

пізніше наступного робочого дня після отримання, вживати заходи щодо скасування арешту з майна, яке було піддане заходам заміни, передбаченим відповідним законом [5]. Порядок реалізації окремих обов'язків деталізовано в Інструкції з організації примусового виконання рішень [7]. До того ж, обов'язкам державних виконавців кореспондують права інших осіб. До прикладу, обов'язок надавати сторонам виконавчого провадження, їхнім представникам і прокурору, котрий є учасником виконавчого провадження, можливість ознайомитися з матеріалами виконавчого провадження кореспондує праву перелічених осіб знайти матеріали виконавчого провадження у відповідному органі державної виконавчої служби у час, спеціально визначений для прийому громадян, і в тому обсязі, в якому вони бажають, за усним клопотанням до виконавця [7].

Що стосується прав державних виконавців, то більшість з них перераховано у ст. 18 Закону України «Про виконавче провадження» [5]. Наведемо деякі з них:

1) здійснювати перевірку виконання боржниками рішень, які підлягають виконанню згідно з цим Законом;

2) для захисту інтересів особи, яка є стягувачем, отримувати безкоштовно від державних органів, підприємств, установ, незалежно від їх форми власності, посадових осіб, сторін та інших учасників виконавчого процесу необхідну інформацію, включаючи конфіденційну, для здійснення виконавчих дій;

3) без перешкод входити на земельні ділянки, в приміщення, сховища та інше майно боржника – юридичної особи, проводити огляд, за потреби примусово відчиняти та plombувати їх;

4) приймати рішення про відстрочку чи розстрочку виконання рішення (за винятком судових рішень) при наявності письмової заяви особи, яка стягує кошти;

5) залучати у встановленому порядку поліцейських, інших осіб, а також експертів та спеціалістів, а для оцінки майна – суб'єктів оціночної діяльності – суб'єктів господарювання;

6) залучати за потреби до проведення або організації виконавчих дій суб'єктів господарювання, у тому числі на платній основі, за рахунок авансового внеску стягувача тощо [5]. Звичайно, даний перелік не є вичерпний, адже права державного виконавця визначені також і в інших нормативно-правових актах.

Особливу значимість при дослідженні правового статусу будь-якого суб'єкта, зокрема і державного виконавця, мають такі елементи як правоздатність, дієздатність і деліктоздатність, які в сукупності складають таку юридичну категорію як правосуб'єктність [8, с. 166]. Саме остання має тісний зв'язок з правовим статусом, адже вона зосереджує в собі ті ознаки й характеристики, які є юридично значущими, котрі перетворюють конкретного реального суб'єкта на носія певного правового статусу [9, с. 141]. Однак також існує переконання, що правосуб'єктність не може виступати елементом правового статусу, оскільки вона передує йому та є обов'язковою умовою його набуття [10, с. 112]. З такою позицією варто погодитися, адже лише за умови існування правосуб'єктності особа може претендувати на набуття певного статусу.

Загалом спеціальна правоздатність державного виконавця означає, що він здатен мати права й обов'язки у сфері суспільних відносин, пов'язаних із оскарженням його рішень, дій і бездіяльності. Дієздатність державного виконавця, у свою чергу, передбачає його спроможність використовувати надані йому права й обов'язки у вказаній сфері. Вони виникають одночасно зі вступом державного виконавця в службово-правові відносини. Деліктоздатність державного виконавця пов'язана з такою категорією, як «юридична відповідальність», яку можна розглядати в якості окремого елементу його компетенції [8, с. 167–169].

Важливим елементом правового статусу державного виконавця є принципи його діяльності, тобто основні положення, які характеризують сутність чи властивість певного явища. Їх перелік міститься у ст. 4 Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів»: верховенства права; законності; диспозитивності; справедливості, неупередженості та об'єктивності; гласності та відкритості виконавчого провадження та його фіксування технічними засобами; незалежності; обов'язковості виконання рішень; розумності строків виконавчого провадження; співмірності заходів примусового виконання рішень та обсягу вимог за рішеннями [4]. Їх аналіз дозволяє зробити висновок, що до числа їх ознак можна зарахувати:

- 1) вони мають бути закріплені у нормах права;
- 2) стосуються найзагальніших сторін діяльності державного виконавця;
- 3) їх невиконання може призвести до настання юридичної відповідальності.

Громадянство – важливий елемент правового статусу державного виконавця, адже до числа загальних вимог, що висуваються до означеного суб'єкта, є набуття громадянства України. Так, у ст. 10 Закону України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» зазначається, що державним виконавцем може бути громадянин України, котрий має юридичну освіту (вищу), зокрема для керівників органів державної виконавчої служби та їх заступників – принаймні другого рівня, володіє державною мовою, має відповідні особисті та професійні якості для здійснення повноважень державного виконавця [4]. Більше того, державний виконавець – це державний службовець, а в розумінні Закону України «Про державну службу» державний службовець – це громадянин України, котрий займає посаду державної служби в органі державної влади чи іншому органі державної влади, його апараті (секретаріаті), отримує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, котрі безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, і, разом із цим, додержується принципів державної служби [11].

Зауважимо, що державний виконавець, першочергово, є громадянином України, який використав можливість працювати в органі державної виконавчої служби, де основною функцією є примусове виконання рішень. Надаючи державному виконавцю різноманітні обов'язки та відповідні повноваження для примусового виконання рішень, держава, через дії державного виконавця, виконує свої повноваження та заявляє про забезпечення спеціального захисту для нього. Цей захист передбачає баланс між правами та інтересами державного виконавця як громадянина та обмеженнями, пов'язаними з його статусом державного службовця. Одночасно, цей захист створює умови для можливості виконання державним виконавцем примусового виконання рішень в повному обсязі, всебічно та в строки, що визначені законом [12, с. 105]. Додамо, що актуальність дослідження такого елементу правового статусу як гарантії обумовлено тим, що результати анкетування державних виконавців свідчать про низький рівень їх соціального захисту, відсутність матеріальних стимулів у їхній роботі [13, с. 161].

З іншого боку, розглядаючи державного виконавця як гаранта виконання судового рішення, котре набрало законну силу, важливо відзначити, що під час виконання своїх обов'язків він повинен відповідати конституційним принципам. Так, він зобов'язаний діяти відповідно до засад верховенства права, незалежності, диспозитивності, законності, справедливості, співмірності заходів примусового виконання рішень та враховувати обсяг вимог, викладених у рішенні [14, с. 267].

На рівні законодавства визначено гарантії незалежності державних виконавців, зокрема незалежність дер-

жавних виконавців від впливу або втручання в їхню діяльність щодо примусового виконання рішень гарантується наступними способами:

- 1) забезпечення особливого порядку фінансування та матеріально-технічного забезпечення органів державної виконавчої служби [4]. Виплата винагороди державним виконавцям врегульована Порядком виплати винагороди державним виконавцям та їх розміри і розмір основної винагороди приватного виконавця від 8 вересня 2016 року № 643 [15]. Вказаний Порядок має на меті забезпечити відповідну мотивацію державних і приватних виконавців, що, у свою чергу, сприятиме підвищенню ефективності роботи органів державної виконавчої служби, а також допоможе забезпечити своєчасне та повне виконання рішень судів й інших органів;
- 2) впровадження дієвого механізму мотивування державних виконавців [4]. Це може включати систему стимулів та заохочень, які спонукають виконавців до високоякісного та ефективного виконання своїх обов'язків;
- 3) забезпечення прозорості діяльності з примусового виконання рішень [4]. Це передбачає, що дії виконавців повинні бути відкритими для перевірки та контролю з боку заінтересованих сторін, що сприяє уникненню можливих зловживань або корупції;
- 4) забезпечення інших способів незалежності, які визначені законом [4].

Ще одним елементом правового статусу державного виконавця, який підлягає розгляду, є його юридична відповідальність. Аналіз вітчизняного законодавства дає підстави стверджувати про застосування до досліджуваного у цьому питанні суб'єкта дисциплінарної, цивільно-правової, адміністративної та кримінальної відповідальності за невиконання чи неналежне виконання своїх посадових обов'язків. Водночас юридична відповідальність державного виконавця має дві сторони: з одного боку, відповідальність державного виконавця за правопорушення, котрі вчиняються безпосередньо ним особисто; з іншого, відповідальність за дії підлеглих по службі осіб [16, с. 259].

Під дисциплінарною відповідальністю державних виконавців А. О. Купріянова розуміє правову категорію, що вміщує кілька аспектів. Зокрема, вона слугує засобом впливу на недопущення поведінку державних службовців, яка виявляється у невиконанні або недостатньому виконанні ними своїх службових обов'язків, перевищенні повноважень, порушенні обмежень, що пов'язані з проходженнями ними державної служби, а також за вчинок, котрий негативно впливає на їхній статус як державних службовців [17, с. 10]. Зважаючи на специфіку правового статусу державного виконавця, до нього можуть застосовуватися за вчинення дисциплінарного проступку дисциплінарні стягнення, передбачені як Кодексом законів про працю України, так і Законом України «Про державну службу».

Розглядаючи відповідальність державних виконавців, варто зосередити увагу на їх цивільно-правовій відповідальності. Так, у випадку порушення державним виконавцем прав чи свобод особи під час виконання покладених на нього службових обов'язків, орган державної виконавчої служби, де працює державний виконавець, вживає заходів щодо поновлення порушених прав і свобод, відшкодування шкоди завданої таким порушенням за рахунок коштів державного бюджету і притягнення винних осіб до відповідного виду відповідальності.

Суспільні відносини, які виникають з приводу відшкодування шкоди, завданої незаконними діями, бездіяльністю чи рішенням державного виконавця, врегульовано Законом України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень» [18]. Зокрема, у ст. 6 цього закону містяться положення щодо відповідальності та відшкодування збитків, які були завдані державному бюджету, у тому числі солідарної відповідальності.

Загалом адміністративній відповідальності державних виконавців притаманна певна специфіка. Зокрема, в окремих випадках вони є спеціальними суб'єктами адміністративних правопорушень, тобто уповноваженими представниками влади, в інших – вони виступають як звичайні громадяни, тобто несуть відповідальність на загальних підставах. Як приклад, відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення державний виконавець може бути притягнутий до адміністративної відповідальності за ст. 184-1 – за неправомірне використання державного майна, за ст. 186 – за самоуправство та за ст. 212-3 – за порушення права на інформацію [16, с. 262]. Разом з цим, державні виконавці можуть нести адміністративну відповідальність за адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією. Згідно з вищезгаданим кодексом, такими правопорушеннями є: порушення обмежень щодо сумісництва і суміщення з іншими видами діяльності (ст. 172-4); порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (ст. 172-5); порушення вимог фінансового контролю (ст. 172-6); порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (ст. 172-7); незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень (ст. 172-8); невиконання заходів щодо протидії корупції (ст. 172-9) [19].

Найбільш тяжким видом юридичної відповідальності державних виконавців є кримінальна відповідальність. Враховуючи подвійний статус державних виконавців, які одночасно є громадянами України та представниками держави, їх можна класифікувати на загальних і спеціальних суб'єктів кримінальної відповідальності. Це означає, що вказані суб'єкти несуть відповідальність за кримінальні правопорушення на загальних підставах, так само, як будь-яка інша особа, незалежно від наявності владних або службових повноважень. У свою чергу, державні

виконавці можуть бути спеціальними суб'єктами таких кримінальних правопорушень, передбачених Кримінальним кодексом України, як «Зловживання владою або службовим становищем» (ст. 364), «Перевищення влади або службових повноважень» (ст. 365), «Службове підривлення» (ст. 366), «Службова недбалість» (ст. 367), «Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою» (ст. 368), «Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі» (ст. 369) і «Провокація підкупу» (ст. 370) [20].

Як бачимо, Департамент державної виконавчої служби Міністерства юстиції України не є суб'єктом юридичної відповідальності, адже таким суб'єктом безпосередньо виступає державний виконавець, що обумовлено тим, що виконуючи покладені на них завдання та функції, вони фактично діють від імені державного органу та, відповідно, є представниками держави.

Висновки. Отже, дослідження правового статусу державного виконавця спрямоване на визначення його місця та призначення в системі суб'єктів правовідносин, що виникають під час примусового виконання рішень. У той же час, необхідність вивчення даного питання зумовлена необхідністю удосконалення нормативного закріплення окремих елементів правового статусу державного виконавця. Основними ознаками правового статусу державного виконавця є наступні: 1) врегульовується актами законодавства про виконавче провадження та державну службу, а також трудовим законодавством; 2) включає правові норми, що визначають його правовий статус; права й обов'язки; правосуб'єктність як передумову виникнення правового статусу; принципи діяльності; громадянство; гарантії прав і свобод; юридичну відповідальність; 3) має службово-трудова характер; 4) зумовлений правами на працю та на державну службу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Справа «Горнсбі проти Греції»: Рішення Європейського суду з прав людини від 19 березня 1997 р. URL: <https://bit.ly/408PgTg>.
2. Панчишин А. В. Поняття, ознаки та структура категорії «правовий статус». *Часопис Київського університету права*. 2010. № 2. С. 95–98.
3. Сівков С. В. Адміністративно-правовий статус Міністерства соціальної політики України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Київ, 2013. 216 с.
4. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1403-VIII / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19#Text>.
5. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1404-VIII / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
6. Авторгов А. М. Адміністративно-правовий статус державного виконавця: автореф. ... дис. канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2008. URL: <https://bit.ly/3wEahYw>.
7. Про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень: Наказ Міністерства юстиції України від 02.04.2012 р. № 512/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0489-12#Text>.
8. Педак С. В. Характеристика окремих елементів адміністративно-правового статусу державного виконавця як суб'єкта видання рішень, вчинення дій і допущення бездіяльності, що підлягають оскарженню. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. Вип. 4. С. 166–170.
9. Горьова С. Л. Норми адміністративного права (проблеми теорії та практики нормотворення) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2000. 16 с.
10. Чумак О. О. Адміністративно-правові засади діяльності Державної виконавчої служби в Україні в умовах реформування органів виконавчої влади : дис. ... д-р юрид. наук : 12.00.07. Дніпро, 2016. 484 с.
11. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.
12. Сергієнко Н. А. До питання правового статусу державного виконавця. *Юридичний вісник*. 2019. № 3. С. 104–109.
13. Макушев П. В. Діяльність Державної виконавчої служби в Україні: проблеми удосконалення адміністративно-правового регулювання. *Право і суспільство*. 2020. № 6. С. 159–166.
14. Чумак О. О. Адміністративно-правові засади діяльності Державної виконавчої служби в Україні в умовах реформування органів виконавчої влади: автореф. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Дніпро, 2016. 38 с.
15. Про затвердження Порядку виплати винагород державним виконавцям та їх розмірів і розміру основної винагороди приватного виконавця: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 р. № 643. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/643-2016-%D0%BF#Text>.
16. Макушев П. Юридична відповідальність державного виконавця як складова його адміністративно-правового статусу. *Право України*. 2014. № 1. С. 258–265.
17. Купріянова А. О. Правове регулювання дисциплінарної відповідальності державних виконавців: автореф. ... дис. канд. юрид. наук: 12.00.05. Харків, 2019. 28 с.
18. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень: Закон України від 05.06.2012 р. № 4901-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4901-17>.
19. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
20. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2011 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.